

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio III. De veritate Futurorum liberorum Conditionatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

positione antecedenti, Nego Probationem, determinatione orta ex suppositione consequenti, concedo hanc probationem; consequentia autem absolute negatur. Explicui hanc distinctionem fusè in materia de libertate actuum humanorum in Ethicis, & in Materia de Prædeterminatione, in prima parte. Nunc breviter dico, alia est suppositio & necessitas antecedens, alia consequens. Suppositio Antecedens, est necessitas orta ex causa determinante ad effectum: qualis est necessitas in igne, ad ponendam ignitionem, si fuerit adnota stipula. Alia est necessitas orta ex suppositione consequenti, quæ est necessitas orta ex ipsa actione, seu effectu: qualis est necessitas, quia currentem impossibile est non currere, sedentem item impossibile est non sedere. Hæc secunda suppositio non tollit libertatem, reperiturque in futuro libero.

INSTABIS I. Cujus Antecedens est necessarium; ex 1. Poster. tex 17. Sed hoc Antecedens Deus peccatum Petri præscivit, est necessarium, ergo & consequens est necessarium, nempe peccatum Petri.

RESPONDETUR. ex S. Thoma 1. parte q. 13. quod cujus Antecedens est necessarium, illius & consequens sit necessarium, eo modo necessitas quo & antecedens est necessarium; sed non alio modo necessitatis; hoc autem antecedens quod est cognitio peccati futuri, est necessarium necessitate consequenti, seu necessitate orta ex suppositione peccati, non verò est necessarium necessitate antecedenti; non enim ideo est futuritio peccati, quia præscitur peccatum, sed ideo præscitur, quia est illius futuritio.

INSTABIS II. Ante omnem positionem effectus liberi futuri, antecedit scientia Dei, ergo illa tolleret libertatem.

RESPONDETUR. Ante omnem positionem effectus liberè futuri, antecedit Scientia Dei tempore seu duratione, ab æterno enim Deus habet illam scientiam; sed non antecedit causalitate, non enim ut dixi ideo peccatum est futurum, quia noscitur futurum.

INSTABIS III. Ego non possum facere, ut non sit scientia DEI de peccato futuro, ergo neque possum facere, ut positâ illâ scientia non sit peccatum.

RESPONDETUR. Ex suppositione consequenti, seu quod jam me determinârim ad peccandum; non possum facere, ne id sciat Deus; sicut etiam supposito, quod determinârim me ad peccandum, non possum non esse determinatus ad peccandum, licet secundum suppositionem antecedentem, potuerim non exhibere Divinæ scientiæ hoc objectum, quod est meum peccatum.

OBJICIT. II. Arist. Quod existit determinatè, necessariò existit; sed futurum liberum per nos determinatè existit. Ergo necessariò existit.

RESPONDETUR. Quod existit determinatè secundum suppositionem antecedentem, necessariò existit; Secus si existat determinatè ex suppositione consequenti, seu ex suppositione sui ad se.

INSTABIS I. Scientia Dei est intrinsecè infallibilis, ergo non solum habet connexionem cū effectu ex suppositione consequenti, quia talis suppositio adhuc stare potest, ut res potuerit non esse.

RESPONDETUR. Res determinata ex suppositione Consequentis, potest adhuc non esse, si spectetur in suis causis, secus si spectetur in suppositione sui ad se, secundum quam suppositionem, infallibilis est per modum termini Scientiam Divinam.

INSTABIS II. Si verum est, futurum illud posse adhuc non esse, ergo adhuc non habet determinatam veritatem; quia nec determinatum esse.

RESPONDETUR. Cum ly posse non esse, verificetur tunc de illo effectu in causis liberis spectato, Concedo, quod in illis effectus liber, non habeat determinatum esse, nec determinatam veritatem.

INSTABIS III. Accedente tempore futuro, quo Petrus peccaturus, dicitur, rogo utrum Petrus possit non peccare pro suo libitu, an verò teneatur peccare: si tenetur, ergo non est liber; si potest non peccare, ergo propositio affirmans Petrum peccaturum, fuit vera ut supponitur, & simul falsa; quia non peccabit Petrus, quod est absurdum.

RESPONDETUR. Potest non peccare Petrus, nec tenetur peccare, sed inde non sequitur, quod non sit peccaturus, & cum ex suppositione consequenti sit peccaturus, habebit adhuc peccatum determinatam Veritatem.

OBJICITUR III. Veritas conflat ex actu & ex objecto ipso, ergo antequam illud objectum existat non potest esse Veritas.

RESPONDETUR. Illud connotatum objectum ab actu vero, non est necesse ut existat Physicè, sufficit ut existat intentionaliter; & quantum ad præsens attinet, sufficit ut futurum illud existat in aliqua certa differentia temporis.

INFERES. Propositiones de futuris esse in se veras, non verò ratione nostris, cum nos determinatè futuritiones istas, vel non futuritiones liberas, non attingamus.

QUÆSTIO III.

*De Veritate Futurorum liberorum
Conditionatorum.*

PRÆMITTO I. Ex Oviedo Contr. 7. Animast. pun: 6. *Futurum conditionatum dicitur illud, quod*

† Qq 4

quod

quod casu quod talis Conditiō ponatur, esset, siue talis conditiō ponenda sit siue non; & inde est quod dicunt Dialectici; Conditionalem nihil ponere in rebus, non enim importat, quod res sit, sed tantum importat, quod esset, si conditiō poneretur.

PRÆMITTO II. Ex eodem Quod dentur propositiones non solum de futuro conditionato, sed etiam de præterito & præsentī conditionato. v.g. Si ingressus fuisset Jacobus atrium Pontificis, negasset Christum, erit propositiō conditionata de præterito. Si ingreditur, negat, est propositiō de præsentī conditionato. Si ingredietur vel ingrederetur, negabit, est propositiō de futuro conditionato. Agitur tamen difficultas potissimum de Futuris, quantumvis, etiam reliquæ propositiones habeant suas difficultates.

PRÆMITTO III. Propositionem tam de præterito conditionato, quam de præsentī, quam de futuro, interdum esse purè conditionatam, interdum non esse purè conditionatam: purè conditionata est, quæ nihil ponit in esse; non purè autem conditionata est, quæ affirmat vel futurum esse, vel præsens esse, vel præteritum esse, si talis conditiō ponatur, & insuper virtualiter & implicite importat negationem aut positionem eventus propter defectum Conditionis.

PRÆMITTO IV. ex communi sententia. Propositiones conditionales quasdam constare conditione disparata, quasdam conditione proportionata, conditiō disparata est v.g. si Turca dormit, Papa orat. Conditiō autem proportionata erit, ubi dixerō. Si Turca petierit, Papa pro illo orabit. Propositiones illæ priores, seu quæ habent disparatam conditionem, cognoscuntur vi sola coexistenti ita ut sensus sit: Si Turca dormiet coexistet huic dormitioni illius, Oratio Papæ: posteriores verò conditionatæ, seu quæ habent conditionem proportionatam, habent sensum quodammodo illativum, ita ut ex petitione Turcæ, tanquam conditione, inferri quodammodo possit, Oratio Papæ: Cæterum si etiam Deus faceret decretum, ut si ponatur dormitio Turcæ, ponatur Oratio Papæ, tali suppositione data, vi etiam illationis, vera erit illa conditionalis; benè enim ex hoc decreto alligato illi dormitioni, tanquam conditioni, inferretur Oratio Papæ.

PRÆMITTO V. Propositiones Conditionales, quæ sensum habent quodammodo illativum interdum constant Conditione, necessaria; v.g. Si animal est rationale, risibile erit: interdum constant Conditione impossibili v.g. si equus esset rationalis, risivus esset: interdum constant Conditione quæ sit aliquo modo causa & conditiō requisita consequentis; quantum est ex vi causæ, & illius Conditionis, possit non sequi consequens.

PRÆMITTO VI. Quantumvis aliqua Conditionales sint veræ in sensu illativo, illatio tamè hæc non est illatio vi formæ, & legitimæ deductionis: quia si esset hoc illatio vi formæ & legitimæ deductionis, semper teneret, & in omni subiecto est

enim regula Dialectica. Consequentia quæ semel est bona. Unde si vi legitimæ deductionis teneret hoc consequens; Petrus si ingressus fuerit atrium Pontificis, Christum negabit, teneret etiam in hoc subiecto, si Joannes ingressus fuerit atrium Pontificis, Christum negabit quod falsum est. Quod ulterius in hoc resolvitur omnis illatio supponit necessarium aliquo modo connexionem consequentis cum antecedenti, quæ quia hæc non habetur non erit illatio vi formæ.

PRÆMITTO VII. Censere omnes quod ut de objecto Conditionato, infallibiliter procedat scientia, tunc ex parte Conditionis, debet poni totum id, quod requiritur tanquam principium ad effectum conditionatum requisitum.

PRÆMITTO VIII. In hoc esse difficultatem, An inter Conditiones prærequisitas ad cognoscendum infallibiliter effectum liberum conditionatum, sit etiam decretum DEI necessarium, quo dicat v.g. Deus, Volo si?

PRÆMITTO IX. Quod nostri Doctores cum sentiant hoc decretum non esse necessarium ad cognoscendos effectus liberos conditionatè futuros, immo censeant illud esse destructivum libertatis nostræ, admittunt nihilominus, cognosci hæc futura in se ipsis, seu ex supposita determinatione voluntatis.

PRÆMITTO X. Quantumvis nostri Doctores non agnoscant formari à Deo ullum decretum de ipso effectui conditionatè futuro, censeant tamen formari à Deo decretum de dandis prærequisitis ad agendum, de quibus dixi Præmissio I. ut v.g. de exhibendo concursu, de danda gratia, si sit effectus supernaturalis; ut post alios docet Martinon Disp. 5. n. 160. prima parte citans pro se Suarez. Dicitq; hanc esse communem nostrorum Doctrinam. Nectamen est hoc decretum absolutum, quia & tolleretur libertatem, & potius fundaret scientiam visionis, & esset improporionatum; quomodo enim de futuro conditionato quod nunquam futurum est, potest dari decretum absolutum, quantum est ex parte Actus. Vide Fulgen. Suavis Concordiæ Disp. 4. Sect. 2. n. 1. His præmissis

DICENDUM est. Propositiones de objecto libero conditionatè futuro esse veras determinatè. Ita omnes nostri & primus Fonsæca lib. 6. Metaph. post eum, Molina lib. 1. de Concordia gratiæ cum libero arbitrio, Disp. 14. & 1. parte q. 14. à 13. Adferentur probationes merè ex locis Philosophicis. Hinc

PROBATUR I. Ex principio Metaphysico. Quodlibet est aut non est illæ propositiones quæ habent determinatum esse, habent determinatam veritatem, cum ipsius Esse passio, sit veritas; Sed propositiones de futura Conditionato Libero, habent determinatum Esse, ergo & determinatam veritatem. Minor prob. Petrus si vocatus fuerit, ut converteretur, aut non converteretur. Ergo propositiones de futuro Conditionato

naro Libero, habent determinatum Esse, habere enim v.g. Esse, vel non Esse conversi Si, est habere esse vel non Esse determinati Si. Antec prob. quodlibet est aut non est. Ergo & Petrus Si vocatus fuerit aut converteretur aut non converteretur.

PROBATUR II. Ex principio Logico. Ex duabus Contradictoriis alterutra debet esse vera: hæc propositiones: Si vocaretur Petrus converteretur, & Si vocaretur Petrus non converteretur, sunt propositiones de futuro contingenti libero conditionatæ & contradictoriæ, ergo alterutra illarum necessario est vera.

PROBATUR III. Tum quia in instanti quo Petrus vocatus convertitur, vera est hæc propositio. Petrus vocatus convertitur, est enim conformis objecto, ergo etiam antea vera erat propositio. Petrus si vocatus fuerit converteretur Prob. Conseq. quia propositio conditionata, totum id, & de eodem objecto enuntiat, quod & absoluta, excepto modo enuntiandi; ergo si absoluta propositio in statu absoluto est vera, etiam conditionata in sensu conditionato erit vera, licet alio modo enuntietur.

IDEM. Sic proponi potest: Supponamus quod hæc propositio sit vera. Petrus convertitur, debet esse etiam vera hæc, Petrus vocatus convertitur, quia propositio semel vera, semper respectu ejusdem instantis à propositione importati, est vera; ergo ulterius vera erit etiam hæc propositio, si vocatus fuerit converteretur, solo enim statu hæc propositiones differunt, seu modo enuntiandi, habent autem idem objectum adeoque eandem veritatem: consequenter si eandem veritas, licet alio modo enuntietur, erit semper vera propositio, licet alio modo formetur. Tum quia supponamus poni Conversionem Petri vocati, hoc supposito Vera est determinatè hæc propositio; Petrus vocatus convertitur est; ergo falsa fuit determinatè illa, Petrus si vocatus fuerit non converteretur, idem enim de-

terminatè negat, quod prior affirmat, Ergo hæc propositio, si Petrus vocatus fuerit converteretur, determinatè fuit vera antecedenter, siquidem illa altera, determinatè fuit falsa. Tum quia si Deus talia non noscit, deberet dicere Nescio, sed quæ proponibilis est legitime interrogatio Deo, cui omniscitivitas Divina, non possit satisfacere nisi per Nescio.

OBJICITUR I. Si vera esset determinatè una propositio Conditionata de effectu futuro libero, vera esset propter bonitatem Consequentia, quod tamen nos negamus. Sequela probatur, quia veritas conditionalis apud Dialecticos sumitur ex connexionione Antecedentis cum Consequenti.

RESPONDETUR. Id docere Dialecticos de veritate conditionalium in materia necessaria, nam in Liberis, sufficit coexistentia eventus cum conditione Si.

OBJICITUR II. Objectum propositionis conditionatæ non existit determinatè, Ergo & ipsa propositio, non est determinatè vera.

RESPONDETUR. Objectum conditionatè si spectetur in suis causis non existit determinatè, sicut si spectetur in suppositione sui ad se.

OBJICITUR III. Si daretur determinata veritas talium propositionum, tolleretur libertas. Status enim ille conditionatus, antecedens statum absolutum, debet esse talis, ut ex eo inferri possit necessario effectus.

RESPONDETUR. Ex statu conditionato non inferretur necessario effectus, necessitate orta ex suppositione antecedenti, & habente se per modum causæ, sed esset ille effectus necessarius, ex suppositione consequenti.

COLLIGES. Quod noster intellectus, quando idem affirmat de contingenti conditionatè futuro, quod affirmat Deus, veram propositionem faciat, per ordinem ad objectum, licet non sit vera in ordine ad nos, eo quod per ordinem ad nos, careat certitudine.